

IZVJEŠĆE O RADU STROSSMAYEROVE GALERIJE STARIH MAJSTORA HRVATSKE AKADEMIJE ZNANOSTI I UJMJEVNOSTI U 2023. GODINI

Strossmayerova galerija starih majstora Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti

Adresa: Trg Nikole Šubića Zrinskog 11, 10 000 Zagreb do početka prosinca 2022.

Nova adresa: Strossmayerov trg 14, 10 000 Zagreb

Telefon: +385(0)1 48 95 117 / 118 / 119 / 389

Telefaks: +385(0)1 48 19 979

Mrežno sjedište Galerije: <https://sgallery.hazu.hr/>

E-mail: sgallery@hazu.hr

1. SKUPLJANE GRAĐE

1.3. Darovanje

Fundus Strossmayerove galerije starih majstora slijedom valjane pravne procedure obogaćen je četirima novim slikama, radovima akademika članova Razreda za likovne umjetnosti, koje su autori odnosno njihove obitelji darovali Hrvatskoj akademiji znanosti i umjetnosti. Riječ je o sljedećim radovima: Zlatko Keser, *Mistična nužnost*, tempera na platnu, 234,5 x 190 cm; Igor Rončević, *Nastanak Biblije – diptih*, ulje na platnu, 100 x 324 cm; Nives Kavurić-Kurtović, *Prodor Cameleona*, 2008., ulje na platnu, 78 x 88 cm; Nives Kavurić-Kurtović, *Zaljuljana – poljuljana*, 2000., kombinirana tehnika, 195 x 145 cm.

2. ZAŠTITA

2.1. Preventivna zaštita

Antonio Blaži je svakodnevno kontrolirao i evidentirao mikroklimatske uvjete u izmjешtenim čuvaonicama muzejske i druge građe Strossmayerove galerije. Obavljao je poslove vezane uz sigurnost prostora muzejskih čuvaonica: redovit fizički nadzor i upravljanje protuprovalnim i protupožarnim sustavom te provjera i povremeno održavanje prostora. Komunicirao je i koordinirao zaduženja s Odjelom za zaštitu i održavanje imovine i kulturnih dobara HAZU te s Odsjekom za tehničku i fizičku zaštitu HAZU.

2.3. Restauracija

Tijekom 2023. godine u Hrvatskome restauratorskom zavodu odvijali su se zahvati na umjetnini iz fundusa Strossmayerove galerije: G. B. Piazzetta, *Sveti Antun Padovanski s Isusom*, ulje na platnu (SG-190).

2.4. Ostalo

Prilikom selidbe umjetnina iz fundusa Strossmayerove galerije smještenih u Palači HAZU na Zrinskom trgu dr. sc. Ljerka Dulibić, dr. sc. Ivan Ferenčak, Ivana Gržina, Antonio Blaži i Josip Klaić sudjelovali su u stručnom nadziranju pakiranja, prijevoza i selidbe umjetnina iz čuvaonica Galerije te umjetnina razmještenih po ostalim prostorijama Palače u privremenu čuvaonicu. Pritom su fotodokumentirali i po potrebi pisanim bilješkama evidentirali stanje umjetnina i ukrasnih okvira prije i nakon prijevoza. U prostoru privremene čuvaonice u raspakiravanju umjetnina sudjelovali su Antonio Blaži, dr. sc. Ljerka Dulibić, dr. sc. Ivan Ferenčak i Ivana Gržina, i pritom koordinirali i provodili prijenos umjetnina, evidentirali (fotodokumentacija, pisana bilješka) stanje umjetnina nakon prijevoza i bilježili novouspostavljeni smještaj. Tijekom 2023. godine Antonio Blaži proveo je dodatna raspakiravanja građe. U svibnju su u čuvaonicu umjetnina dopremljene i montirane police kao dopuna smještaja umjetnina. Izmjешtanje muzejske građe Galerije u privremenu čuvaonicu, kao i nabava posebnih polica financirani su sredstvima Fonda solidarnosti Europske unije u okviru projekta „Izrada projektne dokumentacije i provedba mjera zaštite muzejske građe Strossmayerove galerije starih majstora“.

Antonio Blaži član je Radne skupine za obnovu zgrada Hrvatske akademije. Dr. sc. Ljerka Dulibić aktivno je sudjelovala u radu Radne skupine do uspješnog okončanja svih projekata koji su se odnosili na hitne mjere zaštite pokretne Akademijine građe.

Antonio Blaži član je Središnjeg povjerenstva – koordinatora provođenja sveobuhvatnog popisa imovine, obveza i potraživanja u Akademiji za 2023. godinu. Povjerenstvo za godišnji popis umjetnina u fundusu i posebnim zbirkama unutar fundusa u Strossmayerovoj galeriji činile su dr. sc. Ljerka Dulibić (predsjednica), te Indira Šamec Flaschar i Ivana Gržina (članice).

3. DOKUMENTACIJA

3.1. Inventarna knjiga muzejskih predmeta

Računalno je obrađeno i evidentirano 3046 predmeta u bazi podataka M++. U koordinaciji s kustosima Antonio Blaži kontinuirano je ažurirao i upisivao podatke u muzejsku bazu podataka (računalno, M++, MS Excel i Word); kontinuirano je ažurirao Knjigu izlaska (računalno, M++) i druge dokumentacijske fondove prema potrebi (računalno, M++); prikupljaо, organizirao i digitalizirao materijale za fototeku, te prikupljaо i uređivao građu za hemeroteku (35 zapisa: 5 iz tiska, 30 web napis).

3.2. Katalog muzejskih predmeta

Dr. sc. Ljerka Dulibić i dr. sc. Ivan Ferenčak nastavili su rad na objavi umjetnina iz zbirnoga fonda u online katalogu na mrežnim stranicama Strossmayerove galerije. Tijekom 2023. godine prikupljene su, priređene, obrađene i objavljene fotografije te osnovni kataloški podaci o pedesetak umjetnina; slijedi kontinuirano nadopunjavanje sadržaja, unos novih umjetnina i popunjavanje kataloških jedinica.

4. KNJIŽNICA

4.1. Nabava

Evidentirano je ukupno uvećanje fonda Knjižnice Galerije za 151 jedinica građe. Od 108 prinovljenih svezaka monografskih publikacija njih 92 je darovano, a 16 pristiglo zamjenom. Od 18 godišta periodike s ukupno 43 broja/sveščića, zamjenom je pristiglo 9 (11 sv.), darovano ih je 8 (9 sv.), a kupljen je jedan naslov (23 sv.).

4.2. Stručna obrada knjižničnog fonda

Knjižnični fond se računalno obrađuje u mrežnom sustavu INDIGO na portalu DiZbi.HAZU. Formalna i sadržajna stručna obrada (inventarizacija, reinventarizacija, katalogizacija, klasifikacija, predmetno označivanje) provođena je na prinovljenim jedinicama građe (2023.), zatim na građi iz postojeće, klasično obrađene cjeline iz staroga fonda te na još neinventariziranim primjercima građe zatečenih u knjižnici tijekom priprema građe za reviziju. Prinovljene serijske publikacije su kontinuirane, pregledane, a pojedini relevantni članci pripremljeni za analitičku obradu. Usporedo s tekućom stručnom obradom kontinuirano su korigirani već postojeći bibliografski zapisi i nadopunjavani novim podacima (predmetne odrednice, referentne poveznice, skenirane naslovnice i pregledi sadržaja i sl.).

4.3. Zaštita knjižnične građe

U sklopu ovogodišnjih priprema knjižnične građe za postupak revizije cjelokupnog fonda predviđene radnim planom Galerije u 2024. godini, realizirano je 16-tak obilazaka privremenoga dislociranog prostora (zatvoreno spremište) u kojem je pohranjen najveći dio knjižničnoga fonda Galerije. Tada su se provodile mjere preventivne zaštite knjiga: raspakiravanje kutija (71 kom.), čišćenje i razmještanje jedinica građe na police i ormare za pohranu (cca 2.800 svezaka knjiga); postavljanje pregrada i držača radi osiguravanja dodatne zaštite od deformacija i oštećivanja jedinica građe; redanje knjiga prema signurnim oznakama; praćenje i evidentiranje mikroklimatskih uvjeta i općeg stanja knjižničnog prostora i građe. Podaci iz tiskane inventarne

knjige zbirke Kokša (cca 1.300 inv. jedinica) preseljeni su u digitalni format i pripremljeni za potrebe formalne i sadržajne stručne obrade te završni revizijski pregled.

4.4. Služba i usluge za korisnike

Informacije o knjižničnom fondu pružane su na temelju upita pristiglih telefonom, e-poštom i izravnim kontaktom pa su provedena tematska pretraživanja građe za potrebe vanjskih i unutarnjih korisnika (16).

Odaslano je ukupno 20 digitalnih datoteka u pdf. formatu (skeniranje i obrada slikovnih zapisa traženog gradiva), a fotokopirano je tridesetak stranica iz odabrane literature. Knjižnicu je posjetilo 15 korisnika kojima su pružane informacije o građi iz fonda, omogućeno pretraživanje knjižničnog kataloga te se iste upućivalo na samostalno pronalaženje građe i informacija u srodnim baštinskim ustanovama obzirom na nemogućnost posudbe tražene knjižnične građe koja je privremeno pohranjena u izmještenom spremištu. Čitano je ukupno pedesetak knjiga, a petnaest je svezaka posuđeno.

Na temelju upita pristiglih e-poštom pružane su informacije o snimkama iz Schneiderova fotografskog arhiva. Također su provođena pretraživanja digitalne baze snimaka za potrebe vanjskih korisnika (10) kojima je na zahtjev odaslano ukupno 85 digitalnih zapisa.

4.5. Ostalo

Tijekom 2023. odvijao se kontinuirani rad na uređivanju baze podataka za virtualne zbirke Galerije u okviru institucijskog portala DiZbi.HAZU (za digitalni repozitorij i za središnji Akademijin knjižnični katalog). Vođena je briga o odabiru, pohrani, zaštiti i pristupu virtualnim inačicama izvornika muzejske, knjižnične i arhivske fotografske građe u cilju sadržajnog obogaćivanja repozitorija, kao i promicanja vrijednosti kulturne i umjetničke baštine o kojoj skrbi Galerija.

Novoobjavljeno je 400 digitalnih objekata unutar virtualne zbirke *Schneiderov fotografski arhiv* te 33 objekta unutar *Zbirke starih majstora*. Također, formirana je nova virtualna zbirka *Digitalizirana građa knjižnice Strossmayerove galerije* koja zajedno s podzbirkom *Katalozi Strossmayerove galerije* okuplja 57 digitaliziranih objekata (17 kataloga zbirki, 40 kataloga izložbi) te 6 digitalnih objekata (2 vodiča, 2 monografije, 1 katalog izložbe, 1 e-katalog izložbe). Provedena je redakcija 70 zapisa u *Zbirci starih majstora* i *Schneiderovom fotografskom arhivu*. Zabilježeno je ukupno 21.149 metapodataka, od čega je ispravljeno/promijenjeno njih 3.724. Kontinuirano se radilo na semantičkom obogaćivanju zapisa iz normativne baze podataka (autorske odrednice) te zapisa iz baza referenci i napomena.

U veljači 2023. Indira Šamec Flaschar uvrstila je podatke o poslovanju knjižnice Galerije u Sustav jedinstvenog električnog prikupljanja statističkih podataka o poslovanju knjižnica sukladno pozivu Hrvatskoga zavoda za knjižničarstvo Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu. Sudjelovala na tematskim mjesecnim sastancima (online, 6. veljače i 23. studenoga 2023.) te godišnjem sastanku voditelja specijalnih knjižnica (s pozvanim izlaganjima) (NSK, 18. listopada 2023.).

Na temelju uspostavljene suradnje između Akademije i Katedre za bibliotekarstvo Odsjeka za informacijske i komunikacijske znanosti Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, u muzejskoj knjižnici Strossmayerove galerije je tijekom listopada i studenoga 2023. organizirano provođenje obavezne stručne prakse Antonije Tomašković, redovne studentice Diplomskog studija informacijskih znanosti u ukupnom trajanju od 160 sati. Obuka, tijekom koje je polaznica prakse stjecala potrebna teorijska i praktična znanja u cilju usvajanja knjižničarskih kompetencija i stručnih vještina, odvijala se prema planu izobrazbe koji je utvrdila mentorica Indira Šamec Flaschar.

5. STALNI POSTAV

Stalni galerijski postav u 2023. godini bio je zatvoren za javnost.

6. STRUČNI RAD

6.1. Stručna obrada muzejske građe

Odlukom Razreda za likovne umjetnosti u veljači 2023. provedena je preraspodjela kustoskih nadležnosti nad zbirkama koje čine fundus Strossmayerove galerije. Odlučeno je da je u sklopu nadležnosti nad Zbirkom starih majstora dr. sc. Ljerka Dulibić primarno zadužena za talijanske majstore, Ivana Gržina za francuske majstore, a dr. sc. Ivan Ferenčak za sjevernjačke majstore. Dr. sc. Ferenčak je imenovan i za kustosa Zbirke Šulentić; dr. sc. Dulibić za kustosicu Zbirke Uzorinac, Ostavštine Koste Angelija Radovanija i Memorijalne zbirke Marte i Vilima Svečnjaka; I. Gržina za kustosicu Zbirke Csikos, Zbirke Šebalj i Memorijalne zbirke Maksimilijana Vanke. U prosincu 2023. je Galeriji odlukom Uprave na upravljanje dodijeljena i Akademijina zbirka Umjetnički inventar Palače HAZU, a njezinim je kustosom imenovan dr. sc. I. Ferenčak.

Dr. sc. Ivan Ferenčak i dr. sc. Ljerka Dulibić kontinuirali su stručnu i znanstvenu obradu slika iz Zbirke starih majstora: istraživanje atributivne problematike, ikonografska i stilska analiza, istraživanje provenijencije pojedinih umjetnina, obrada arhivskih izvora, dokumentiranje i obrada heraldičkih insignija i oznaka apliciranih na slike, obrada rezultata konzervatorsko-restauratorskih istraživanja, ažuriranje bibliografije umjetnina, prikupljanje komparativnoga materijala. I. Gržina je kontinuirala rad na umjetninama iz svoje nadležnosti u okviru Zbirke starih majstora te Zbirke Vanka.

6.5. Posudbe i davanje na uvid

Strossmayerova galerija posudila je sliku Vittore Carpaccio, *Sveti Sebastijan*, ulje na platnu (SG-269) za izložbu *Vittore Carpaccio: Dipinti e disegni*, Palazzo Ducale, Venecija, 18. ožujka – 18. lipnja 2023. Izložbu su organizirali National Gallery of Art iz Washingtona i Fondazione Musei Civici di Venezia. Autori izložbe su Peter Humfrey, Andrea Bellieni i Gretchen Hirschauer.

Za izložbu *Izbor iz fundusa Strossmayerove galerije starih majstora HAZU*, Muzej likovnih umjetnosti u Osijeku, 21. prosinca 2023. – 7. travnja 2024., posuđeno je 75 umjetnina iz Galerijine Zbirke starih majstora. Izložbu su zajednički organizirali muzej domaćin i Strossmayerova galerija.

Tijekom godine su ustupljene informacije o umjetninama ili o drugoj gradi Strossmayerove galerije – ili je ista dana na uvid – za dvadesetak istraživača, predstavnika institucija i pojedinaca iz građanstva. Odobreno je reproduciranje tridesetak umjetnina te dvadesetak dokumenata i arhivskih fotografija, za potrebe znanstvenih tekstova pojedinaca ili za potrebe nakladničkih projekata (Peta Vugrinec, *Simbolizam u hrvatskom slikarstvu*, ArTresor naklada, Zagreb; projekt *Nabava digitalnih obrazovnih sadržaja – DOS (faza 2)* naručitelja CARNET - Hrvatska akademска i istraživačка mreža za predmete Likovna kultura i Likovna umjetnost, Zajednica gospodarskih subjekata Trinom d.o.o., Exordium Games d.o.o., Blenda d.o.o.; Pierre Rosenberg, Christel Dupuy, *Nicolas Poussin. Catalogué raisonné de l'oeuvre peint*, Éditions Flammarion - Département Art, Pariz, Francuska; *Jajačke i druge zabilješke*, (ur.) Jozo Džambo, Drago Bojić, Franjevački samostan sv. Luke u Jajcu, Jajce, Bosna i Hercegovina).

6.6. Sudjelovanje na kongresima i savjetovanjima (bez izlaganja)

Dr. sc. Ivan Ferenčak i dr. sc. Ljerka Dulibić sudjelovali su bez izlaganja na okruglom stolu Zagrebačka katedrala nekoć, danas i sutra, Zagreb, Matica hrvatska, 18. siječnja 2023., a dr. sc. Ivan Ferenčak bez izlaganja je sudjelovao na skupu XVIII. Dani Cvita Fiskovića: Umjetnički dodiri „Istoka“ i „Zapada“, Orebic, 4. – 7. listopada 2023.

Ivana Gržina i Indira Šamec Flaschar sudjelovale su bez izlaganja na skupu Hrvatski povjesničari umjetnosti: Vinko Zlamalik (1923.–1991.), Zagreb, Društvo povjesničara umjetnosti Hrvatske, 7. prosinca 2023.

Indira Šamec Flaschar sudjelovala je bez izlaganja na skupovima: 12. D-fest, Festival hrvatskih digitalizacijskih projekata, Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu, 4. i 5. svibnja 2023.; Četvrti stručni skup Izgradnja, upravljanje i evaluacija zbirki: Izazovi vrednovanja knjižničnih

zbirki, Nacionalna i sveučilišna knjižnica, Zagreb, 15. rujna 2023.; 48. skupština Hrvatskoga knjižničarskog društva: pišem, čitam, razumijem i primjenjujem: zakonodavna podloga za poslovanje društva, Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu, 13.–14. studenoga 2023.

6.7. Publicistička djelatnost stručnih djelatnika

Dr. sc. Ljerka Dulibić priredila je tekst „Stvaranje Medulića - doprinos hrvatske *fortune critice*“ za katalog izložbe *Andrija Medulić - grafički genij manirizma*, Muzej likovnih umjetnosti Osijek, str. 59-63.

Dr. sc. Ljerka Dulibić, dr. sc. Ivan Ferenčak i Ivana Gržina napisali su tekst kataloga izložbe *Izbor iz fundusa Strossmayerove galerije starih majstora HAZU*, Muzej likovnih umjetnosti, Osijek.

Dr. sc. Ljerka Dulibić, dr. sc. Ivan Ferenčak, Ivana Gržina i Indira Šamec Flaschar pod uredničkim vođenjem akademika Obada Šćitarocija priredili su više tekstova za publikaciju *Stoljeće umjetničkih razreda Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti – 1919.–2019.*

Indira Šamec Flaschar napisala je tekst o građi iz Knjižnice Strossmayerove galerije starih majstora HAZU za e-katalog izložbe *U potrazi za zaboravljenom knjigom: izložba o pisanoj baštini iz čuvaonica hrvatskih muzejskih i galerijskih knjižnica*, Arheološki muzej Istre, str. 28-29. Dostupno na: <https://dizbi.hazu.hr/a/?pr=i&id=2631144>.

6.8. Stručno usavršavanje

Antonio Blažić je sudjelovao na ovogodišnjim online stručnim radionicama u organizaciji Muzejskoga dokumentacijskog centra.

Indira Šamec Flaschar pohađala je sljedeće radionice: 32. ZKD forum: Razvoj temeljnih kompetencija za cijeloživotno učenje, ZKD, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, 25. siječnja 2023.; 33. ZKD forum: Muka po koeficijentima, ZKD, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, 22. veljače 2023.; webinar Privatni život stare knjige: interpretacija baštine, oživljavanje duha vremena i mjesta, Centar za stalno stručno usavršavanje knjižničara (dalje: CSSU), 23. ožujka 2023.; 34. ZKD forum: Okrunjena književnost, ZKD, 29. ožujka 2023.; 35. ZKD forum Glad za knjigom, ZKD, 26. travnja 2023.; webinar: S knjigom kroz stalni postav: 11. tematska radionica iz ciklusa Kako objaviti dobru muzejsku knjigu, MDC, 9. svibnja 2023.; webinar Canva – internetski alat za grafički dizajn, CSSU, 19. lipnja 2023.; webinar: Digitalna pristupačnost u knjižnicama, CSSU, 20. lipnja 2023.; 37. ZKD forum: Ilustracijom kroz djetinjstvo, ZKD, 27. rujna 2023.; 38. ZKD forum (Nisam) stranac u vlastitoj zemlji, ZKD, 25. listopada 2023. (online); radionica Unaprjeđenje odnosa s javnošću u knjižničarstvu, ZKD, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, 6. studenoga 2023.

6.10. Urednički poslovi, recenzije knjiga i članaka

Dr. sc. Ivan Ferenčak glavni je urednik i autor grafičkog oblikovanja online izdanja *Newsletter M-G-Z HAZU* (Pregled aktivnosti Muzeji-galerije-zbirke Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti).

Ivana Gržina glavna je urednica izložbenog kataloga *Ivan Standl (1832. – 1897.): zagrebački fotograf*, objavljen 2023. u zajedničkoj nakladi Muzeja grada Zagreba, Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti i Muzeja za umjetnost i obrt.

Indira Šamec Flaschar članica je uredništva online izdanja *Novi uvez*, glasila Zagrebačkoga knjižničarskog društva.

Indira Šamec Flaschar bila je suurednica e-izdanja *U potrazi za zaboravljenom knjigom: izložba o pisanoj baštini iz čuvaonica hrvatskih muzejskih i galerijskih knjižnica*.

Dr. sc. Ljerka Dulibić bila je recenzentica za časopise *Radovi Instituta za povijest umjetnosti*; *Ars Adriatica*, časopis Odjela za povijest umjetnosti Sveučilišta u Zadru; *Portal: Godišnjak Hrvatskoga restauratorskog zavoda*; *Croatica Christiana Periodica*, časopis Instituta za crkvenu povijest Katoličkog bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, te za zbornik radova skupa o Antunu Baueru.

Dr. sc. Ivan Ferenčak bio je recenzent za časopise *Acta historiae artis Slovenica* i *Književna smotra*.

6.11. Djelovanje u strukovnim društvima

Antonio Blaži član je Društva povjesničara umjetnosti Hrvatske.

Dr. sc. Ljerka Dulibić članica je Nadzornog odbora Društva povjesničara umjetnosti Hrvatske.

Dr. sc. Ivan Ferenčak član je međunarodne mreže kustosa nizozemskog slikarstva CODART.

Ivana Gržina članica je Hrvatskoga mujejskog društva. Predstavnica je Društva u Stalnom odboru za razvoj i održavanje Pravilnika za opis i pristup građi u knjižnicama, arhivima i muzejima – izrada, objavljivanje i održavanje, u kojem je svojstvu sudjelovala na svim ovogodišnjim radnim sastancima Odbora.

Indira Šamec Flaschar članica je Zagrebačkoga knjižničarskog društva i Hrvatskoga mujejskog društva. Predsjednica je Komisije za mujejske i galerijske knjižnice, stručnog tijela Sekcije za visokoškolske i specijalne knjižnice Hrvatskoga knjižničarskog društva. Također, bila je članica Programskega odbora stručno-znanstvene konferencije 18. Dani specijalnih i visokoškolskih knjižnica: Inkluzivnost: put prema „otvorenim“ knjižnicama, Lovran, 31. svibnja – 3. lipnja 2023.

6.12. Informatički poslovi muzeja

Dr. sc. Ivan Ferenčak provodio je bazično održavanje mrežne stranice Strossmayerove galerije i ažurirao rubriku aktualnosti.

6.13. Ostalo

Dr. sc. Ljerka Dulibić, kao voditeljica HRZZ projekta ZagArtColl_ProResearch i neovisan stručnjak za razvoj metodologije istraživanja provenijencije umjetnina u hrvatskim muzejima, pozvana je od strane Ministarstva kulture i medija za suradnicu na osmišljavanju i provedbi radionica Pilot-projekta utvrđivanja podrijetla pokretne imovine, poglavito umjetnina, arhivske i knjižnične građe i predmeta umjetničkog obrta, oduzetih građanima židovskog podrijetla i drugima za vrijeme Holokausta i tijekom komunističkog režima porača, koji je pokrenulo MKM RH krajem 2022. godine. Pilot-projekt se odvijao u suradnji s Mujejskim dokumentacijskim centrom, kao ciklus radionica u redovnom ritmu tijekom cijele 2023. godine, na kojima sudjeluju kustosi zaduženi za operativno provođenje projekta od strane devet muzeja odnosno ustanova koji participiraju u projektu.

Dr. sc. Ivan Ferenčak kao osoba zadužena za operativno provođenje projekta ZagArtColl_ProResearch sa strane Akademije, tijekom 2023. godine sudjelovao je na pet radionica (siječanj, ožujak, travanj, lipanj i listopad) Pilot-projekta utvrđivanja podrijetla mujejske građe oduzete tijekom i nakon Drugog svjetskog rata, koji je pokrenulo Ministarstvo kulture i medija. Uz aktivno sudjelovanje u radu radionica, kratkim je izlaganjem predstavio stanje istraženosti Akademijinih zbirki te najavio temu izlaganja za skup koji se planira u proljeće 2024. godine.

Dr. sc. Ljerka Dulibić je u koautorstvu s dr. sc. Ivom Pasini Tržec, na poziv Kulturnog društva Miroslav Šalom Freiberger, pripremila predavanje „Istraživanje provenijencije umjetnina oduzeti židovskim vlasnicima u zagrebačkim muzejima“ koje je održala 21. veljače 2023. u Auditoriju Židovske općine Zagreb, Palmotićeva 16.

Ivana Gržina je na poziv Arheološkog muzeja u Zagrebu 27. listopada 2023. uz još četiri mujejske stručnjakinje iz zagrebačkih muzeja sudjelovala u panel diskusiji „Priča iza izložaka - Otkrivanje povijesti u muzejima“, posvećenoj tomu kako se povijesni i arheološki narativi

oblikuju i interpretiraju unutar muzejskih prostora, unutar stalnih postava, uvodeći posjetitelje u svijet prošlosti kroz priče i izloške. Panel se odvijao u okviru programa „Stručna događanja AMZ 2023“ Arheološkog muzeja u Zagrebu.

Svi djelatnici Strossmayerove galerije od srpnja 2023. godine kontinuirano su po nalogu predsjednika Akademije prikupljali i obrađivali dokumentaciju o provenijenciji umjetnina koje su izvorno bile muzealizirane u Strossmayerovoj galeriji odnosno Modernoj galeriji do 1974. godine, a danas su u Nacionalnom muzeju moderne umjetnosti. Voditeljicom toga zadatka odlukom Uprave Akademije imenovana je u rujnu 2023. godine dr. sc. Ljerka Dulibić.

U sklopu toga je skeniran velik broj arhivskih dokumenata te relevantni izvaci iz 25 godišta Akademijinih *Ljetopisa* i dva godišta Akademijina *Rada*.

Svi djelatnici Galerije su tijekom godine u okviru svojih zaduženja u muzeju sudjelovali u radu različitih tijela i koordinacija sazvanih u sklopu obnove Palače HAZU i muzejskih prostora Strossmayerove galerije. Na internoj radionici za djelatnike M-G-Z HAZU održanoj 17. listopada 2023., dr. sc. Ivan Ferenčak održao je prezentaciju primjera svjetskih muzejskih postava.

Dr. sc. Ljerka Dulibić članica je Vijeća za muzejsku djelatnost Grada Zagreba i članica panela za vrednovanje istraživačkih projekata Hrvatske zaklade za znanost na natječajnom roku IP-2022-10.

Dr. sc. Ljerka Dulibić, Ivana Gržina i Indira Šamec Flaschar su u okviru redovitih djelatnosti pripremile natječajnu dokumentaciju prijava za natječaje za dodjelu sredstava iz programa javnih potreba u kulturi Ministarstva kulture i medija RH i Gradskog ureda za kulturu, međugradsku i međunarodnu suradnju i civilno društvo, odnosno na natječaj Zaklade Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti.

Indira Šamec Flaschar kontinuirano je obavljala poslove iz djelokruga uredskog poslovanja Galerije: vođenje urudžbenog zapisnika (administrativno-tehnička obrada i arhiviranje akata) i propisane uredske evidencije o prisutnosti na radu, prijem, razvrstavanje i otpremu pošte/e-pošte, naručivanje uredskog i potrošnog materijala i prema potrebi, ostale slične poslove. Administrirala je sadržaje vezane uz Galeriju i djelatnost koju obavlja, dostupne na OREG-u – Online Registru muzeja, galerija i zbirk RH, korisničkoj aplikaciji kojoj se pristupa s mrežnoga sjedišta Muzejskog dokumentacijskog centra.

7. ZNANSTVENI RAD

7.1. Tema i nositelj projekta

Istraživanje provenijencije umjetnina u zagrebačkim zbirkama (ZagArtColl_ProResearch), projekt Hrvatske zaklade za znanost IP-2020-02-1356, trajanje: 2021. – 2024. Voditeljica projekta je dr. sc. Ljerka Dulibić, a iz Strossmayerove galerije na projektu sudjeluju dr. sc. Ivan Ferenčak i Josip Klaić.

Projekt razvoja karijera mlađih istraživača – izobrazba novih doktora znanosti, projekt Hrvatske zaklade za znanost, trajanje: 2022. – 2026. Voditeljica projekta je dr. sc. Ljerka Dulibić, a na projektu je na radnom mjestu asistenta u Strossmayerovoj galeriji zaposlen doktorand Josip Klaić.

Josip Klaić, suradnik na projektu Hrvatske zaklade za znanost IP-2020-02-1356 Istraživanje provenijencije umjetnina u zagrebačkim zbirkama (ZagArtColl_ProResearch), voditeljice dr. sc. Ljerke Dulibić na doktorskom poslijediplomskom studiju Humanističkih znanosti Sveučilišta u Zadru (smjer povijest umjetnosti) uspješno je odradio obaveze I. i II. semestra studija što je uključivalo i sudjelovanja na dvama doktorskim praktikumima u Zadru te je redovno upisao III. semestar studija. Doktorsko istraživanje na temu Postupci dematerijalizacije umjetničkog objekta u hrvatskoj umjetnosti 20. stoljeća – djela u zbirkama zagrebačkih muzeja pod mentorstvom dr. sc. Ljerke Dulibić, znan. savjetnice i komentorstvom dr. sc. Antonije Mlikote, izv. profesorice

provodio je istražujući relevantnu literaturu i arhivsku građu te uz konzultacije sa stručnjacima iz tog područja.

7.2. Publicirani radovi

Ivan Ferenčak, Restauratorska intervencija Ferda Goglie na slici *Suzana i starci* iz Strossmayerove galerije – postupak zaštite slike i očuvanja njezine provenijencije, *Portal: godišnjak Hrvatskog restauratorskog zavoda*, 14 (2023.), 25–40.

Ivana Gržina, From a Private Archive to a Public Museum, *Život umjetnosti*, 111, 2 (2022), 76–85. (tiskano u 2023.)

7.3. Znanstveno usavršavanje

Dr. sc. Ivan Ferenčak znanstveno se usavršavao u sklopu međunarodnoga programa The Summer Institute for Netherlandish Art: Now and Next, održanog od 28. srpnja do 12. kolovoza 2023. u Amsterdamu i Bostonu. Organizatori programa su Rijksmuseum, RKD – Nederlands Instituut voor Kunstgeschiedenis, Center for Netherlandish Art at the Museum of Fine Arts, Boston i Harvard Art Museums.

7.4. Sudjelovanje na znanstvenim skupovima (sa izlaganjem)

Ivan Ferenčak, Vinko Zlamalik i Ante Topić Mimara, Znanstveno-stručni skup Hrvatski povjesničari umjetnosti: Vinko Zlamalik (1923.–1991.), Zagreb, 7. prosinca 2023.

Ljerka Dulibić, Vinko Zlamalik i katalozi Strossmayerove galerije, Znanstveno-stručni skup Hrvatski povjesničari umjetnosti: Vinko Zlamalik (1923.–1991.), Zagreb, 7. prosinca 2023.

Josip Klaić sudjelovao je VIII. International Forum for Doctoral Candidates in East European Art History, održan u Berlinu 19. svibnja 2023. u organizaciji Institut für Kunst- und Bildgeschichte pri Humboldt-Universität gdje je predstavio temu svojeg doktorskog istraživanja.

Indira Šamec Flaschar, izlaganje (u koautorstvu s J. Prekratić i A. Tkalec), Povezivanje kulturnih, umjetničkih i znanstvenih sadržaja u Digitalnoj zbirci i katalogu HAZU-a, stručno-znanstvena konferencija *18. Dani specijalnih i visokoškolskih knjižnica: Inkluzivnost: put prema „otvorenim“ knjižnicama*, Lovran, 31. svibnja – 3. lipnja 2023.

Indira Šamec Flaschar, postersko izlaganje (u koautorstvu s A. Gri Štorga i K. Kalanj), U potrazi za zaboravljenom knjigom – projekt hrvatskih muzejskih i galerijskih knjižnica, stručno-znanstvena konferencija *18. Dani specijalnih i visokoškolskih knjižnica: Inkluzivnost: put prema „otvorenim“ knjižnicama*, Lovran, 31. svibnja – 3. lipnja 2023.

7.6. Arhivska istraživanja

Dr. sc. Ivan Ferenčak proveo je arhivsko istraživanje u Državnom arhivu u Varaždinu, kao i (foto)dokumentiranje i istraživanje umjetnina u Galeriji umjetnina Gradskoga muzeja Varaždin. Tijekom boravka u Nizozemskoj i SAD-u (srpanj–kolovoz 2023.), provodio je terensko istraživanje koje je obuhvatilo upoznavanje s umjetninama, posjete izložbama te studijski rad u knjižnicama i zbirkama u Amsterdamu, Den Haagu, Bostonu i New Yorku (H'ART Museum, RKD, The Metropolitan Museum of Art, Thomas J. Watson Library, The Morgan Library & Museum...).

Josip Klaić istraživao je fotografске kartone jasenovačkih žrtava u Hrvatskome državnom arhivu.

7.7. Sudjelovanje u visokoškolskoj nastavi

Dr. sc. Ljerka Dulibić izvodila je u ljjetnom semestru nastavu iz kolegija Ikonografija umjetnosti zapadnog kruga na Katoličkom bogoslovnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu.

Dr. sc. Ljerka Dulibić mentorica je doktoranda Josipa Klaića na poslijediplomskom studiju Humanističke znanosti Sveučilišta u Zadru.

7.8. Ostalo

Dr. sc. Ivan Ferenčak započeo je digitalizaciju arhivske građe Strossmayerove galerije relevantne za trenutne istraživačke i stručne preokupacije. Digitalizirano je pisano (i manjim dijelom uz njega vezano vizualno) arhivsko gradivo nastalo od 1945. do 1951. godine.

Diplomski rad Lucije Burić Donacija Ivana Ružića Strossmayerovo galériji starih majstora HAZU, Odsjek za povijest umjetnosti Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, mentorice: dr. sc. Tanja Trška i dr. sc. Ljerka Dulibić, proizašao iz rada na HRZZ projektu ZagArtColl_ProResearch, nagrađen je u svibnju 2023. godine Nagradom Društva povjesničara umjetnosti Hrvatske za izvrsne diplomske radove u 2022. godini.

8. STRUČNI I ZNANSTVENI SKUPOVI I SEMINARI U ORGANIZACIJI I SUORGANIZACIJI MUZEJA

8.1. Znanstveni skupovi

Istraživački projekt Hrvatske zaklade za znanost ZagArtColl_ProResearch koji se provodi u Strossmayerovoj galeriji organizirao je međunarodnu radionicu Provenance Research: History, Theory, Practice, Zagreb, Konferencijska dvorana Knjižnice Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, 3. i 10. ožujka 2023. Dr. sc. Ivan Ferenčak bio je glavni organizator radionice, dr. sc. Ljerka Dulibić članica organizacijskog odbora, a asistent Josip Klaić podrška u organizaciji i provođenju radionice. Radionica je obuhvatila seriju gostujućih predavanja istraživačica iz inozemstva (dr. Sophie Raux, Lyon; Ewelina Bednarz, Gdańsk; Lea Grüter, Amsterdam; dr. Dóra Sallay, Budimpešta) u kojima su predstavljane teorijska podloga, problematika i suvremeni metodološki pristupi temi provenijencije umjetnina u okvirima znanstvene discipline i struke povijesti umjetnosti.

Projekt ZagArtColl_ProResearch bio je suorganizator znanstveno-stručnog skupa Hrvatski povjesničari umjetnosti: Vinko Zlamalik (1923.–1991.), Zagreb, Društvo povjesničara umjetnosti Hrvatske, 7. prosinca 2023. Voditeljica projekta dr. sc. Ljerka Dulibić bila je članica organizacijskog odbora skupa, a asistent Josip Klaić podrška u organizaciji i provođenju skupa.

9. IZLOŽBENA DJELATNOST

Naziv izložbe: *Akademijina palača u slikovnim izvorima*.

- mjesto održavanja i prostor: Zagreb, javni prostor Zrinjevca i Strossmayerova trga.
- vrijeme održavanja: 9. – 15. studenoga 2023.
- autorice izložbe: dr. sc. Ljerka Dulibić i Ivana Gržina.
- vrsta: kulturno-povijesna, informativna, edukativna, promotivna.
- tema (kratak opis): Za vrijeme dok je Palača nedostupna javnosti, a umjetnine Strossmayerove galerije i druga vrijedna Akademijina umjetnička građa izmešteni u privremenu čuvaonicu, izložba *Akademijina palača u slikovnim izvorima* u javni prostor Zrinskog i Strossmayerova trga donosi izbor slikovnih arhivskih izvora koji svjedoče o gradnji i povijesti Akademijine palače i upućuju na njezin značaj u urbanizmu Zagreba i kulturnoj povijesti glavnoga grada i čitave Hrvatske 19. i 20. stoljeća.
- korisnici (kome je izložba namijenjena): opća javnost svih dobi.

Naziv izložbe: *Izbor iz fundusa Strossmayerove galerije starih majstora HAZU*.

- mjesto održavanja i prostor: Osijek, Muzej likovnih umjetnosti.

- vrijeme trajanja: 21. prosinca 2023. – 7. travnja 2024.
- autori stručne koncepcije: dr. sc. Ljerka Dulibić, dr. sc. Ivan Ferenčak, Ivana Gržina.
- autori likovnog postava: dr. sc. Ljerka Dulibić, dr. sc. Ivan Ferenčak, Ivana Gržina, Ivan Roth.
- opseg (broj eksponata): 75 predmeta.
- vrsta: umjetnička.
- tema (kratak opis): Na izložbi će biti izloženo 75 izabralih radova starih majstora, koji su presjek zaokruženosti fundusa sa stajališta geografsko-kronoloških, stilskih i ikonografskih odrednica kao i s aspekta provenijencije djela. Izložba je realizirana kao suradnja Galerije s Muzejom likovnih umjetnosti u Osijeku u okviru inicijative Razreda za programom suradničkih izložaba M-G-Z HAZU s muzejskim institucijama u drugim hrvatskim urbanim središtima.
- korisnici (kome je izložba namijenjena): opća javnost svih dobi.

10. IZJAVAČKA DJELATNOST MUZEJA

10.1. Tiskovine

Ivan Standl (1832. – 1897.): zagrebački fotograf, katalog izložbe, (ur.) Ivana Gržina, Zagreb: Muzej grada Zagreba, Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Muzej za umjetnost i obrt, 2023.

11. EDUKATIVNA DJELATNOST

11.3. Radionice

Strossmayerova galerija sudjelovala je u tradicionalnoj Edukativnoj mujejskoj akciji (EMA) Hrvatskoga mujejskog društva. U okviru ovogodišnje krovne teme Akcije, (ZA)JEDNO: SVI ZA MUZEJ, Galerija je u travnju i svibnju pripremila program radionica za srednjoškolce naslovjen *Zajedno: Škola u muzeju, muzej u Školici*, koji se odvijao u radioničkom prostoru Hrvatskoga školskog muzeja „Školica za pet“, u Hebrangovoj 5. Autori i izvoditelji programa su bili Ivana Gržina i Antonio Blaži, a suradnice profesorica Karmen Farac iz X. gimnazije i viša kustosica pedagoginja iz Hrvatskoga školskog muzeja Ivana Dumbović Žužić.

11.4. Ostalo

U okviru Noći muzeja, 27. siječnja 2023., prezentirani su novi virtualni edukativni sadržaji, realizirani u okviru Edukativnog programa Strossmayerove galerije u 2022., koji je sadržajem pratio partnerske izložbene projekte u kojima je Galerija participirala te godine. Autorica programa je Ivana Gržina.

12. ODNOSI S JAVNOŠĆU (PR)

12.1. Objave u tiskanim i elektroničkim medijima (kronološki)

O promociji kataloga izložbe „Ivan Standl (1832. – 1897.): zagrebački fotograf“, realizirane kao zajednički projekt Muzeja grada Zagreba, Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti i Muzeja za umjetnost i obrt, objavljen je prilog u newsletteru Mujejskoga dokumentacijskog centra, Vijesti iz svijeta muzeja.

<https://mdc.hr/hr/mdc/publikacije/newsletter/newsletter-25-07-2023/>

U drugom listopadskom broju newslettera *Vijesti iz svijeta muzeja* koji objavljuje Mujejski dokumentacijski centar, objavljen je prilog o 42. *Izložbi izdavačke djelatnosti hrvatskih muzeja i galerija*, koja u sklopu Međunarodnog sajma knjiga i učila Interliber, okuplja hrvatsku mujejsku nakladničku produkciju. U prilogu je, među nekoliko zagrebačkih muzeja koji su, iako iseljeni zbog obnove, pronašli nove moduse komunikacije s publikom, izrijekom spomenuta i Strossmayerova galerija. Jednako tako, među apostrofiranim ovogodišnjim monografiskim mujejskim publikacijama, spomenut je i katalog izložbe o Ivanu Standlu, čiji je sunakladnik Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, a glavna urednica i jedan od autorica poglavlja u knjizi Ivana Gržina.

<https://mdc.hr/hr/mdc/publikacije/newsletter/31-10-2023/#interliber>

O izložbi *Akademijina palača u slikovnim izvorima* objavljeni su prilozi na portalima Culturnet.hr (<https://www.culturenet.hr/hr/izlozba-akademijina-palaca-u-slikovnim-izvorima/200888>) i Historiografija.hr (<https://historiografija.hr/?p=38038>).

12.2. Sudjelovanje u televizijskim i radijskim emisijama

Ivana Gržina je zajedno s Dunjom Nekić iz Muzeja za umjetnost i obrt i Dubravkom Stančec iz Muzeja grada Zagreba, drugim dvjema članicama autorskoga tima izložbe Ivan Standl (1832. – 1897.) – zagrebački fotograf, realizirane u partnerstvu Akademije, Muzeja grada Zagreba i Muzeja za umjetnost i obrt, 15. siječnja sudjelovala u radijskoj emisiji platforme R+, Doručak na travi, posvećenoj ovoj izložbi.

<https://rplus.video/r-dorucak-na-travi-ivan-standl-zagrebacki-fotograf>

Ivana Gržina je zajedno s akademikom Mladenom Obadom Šćitarocijem, tajnikom Razreda za likovne umjetnosti Akademije i zamjenikom predsjednika radne skupine za obnovu zgrada HAZU, dr. sc. Irenom Kraševac iz Instituta za Povijest umjetnosti, jednom od autorica konzervatorskog i restauratorskog elaborata o palači na Zrinjskom trgu, te s dipl. ing. arh. Petrom Tončić Lipovčak, koordinatoricom projekta obnove palače, 23. siječnja sudjelovala u emisiji Hrvatskoga radija 3, Okrugli stol ponedjeljkom, naslovljenoj Palača HAZU – od izgradnje do sadašnje obnove. <https://radio.hrt.hr/slusaonica/okrugli-stol-ponedjeljkom?epizoda=202301231505>

12.4. Promocije i prezentacije

Promocija kataloga izložbe „Ivan Standl (1832. – 1897.): zagrebački fotograf“ održana je 12. srpnja 2023. u Muzeju grada Zagreba. Katalog je objavljen u sunakladništvu Muzeja grada Zagreba, Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti i Muzeja za umjetnost i obrt. Pozdravne riječi je uputila ravnateljica Muzeja grada Zagreba dr. sc. Aleksandra Berberih Slana. Publikaciju su predstavile recenzentice dr. sc. Lovorka Magaš Bilandžić s Odsjeka za povijest umjetnosti Filozofskog fakulteta u Zagrebu i dr. sc. Ivana Mance Cipek s Instituta za povijest umjetnosti te glavna urednica i jedna od koautorica kataloga Ivana Gržina.

14. UKUPAN BROJ POSJETITELJA

Posjećenost hrvatskih muzeja 2023.

TIP POSJETITELJA	STALNI POSTAV	POVREMENE IZLOŽBE	MUZEJSKE IZLOŽBE U DRUGIM SREDINAMA	IZDOVJENE ZBIRKE I LOKALITETI	UKUPNO STALNI POSTAV + IZLOŽBE	EDUKACIJSKI PROGRAMI	MANIFESTACIJE, OTVORENJA, PROMOCIJE, AKCIJE I DRUGI PROGRAMI (navesti kojih)	NOĆ MUZEJA	MEDUNARODNI DAN MUZEJA	UKUPNO	UKUPAN BROJ POSJETITELJA
ODRASLI (pojedinačni posjet)		500	78		578					0	578
KARTA S POPUSTOM POJEDINAČNI POSJET (djeca, mlađi, umirovljenici...)					0					0	0
GRUPE - odrasli (broj osoba)					0					0	0
GRUPE - predškolski uzrast (broj osoba)					0					0	0
GRUPE - osnovna škola (broj osoba)					0					0	0
GRUPE - srednja škola (broj osoba)					0	70				70	70
GRUPE - studenti (broj osoba)					0					0	0
OSOBE S INVALIDITETOM (broj osoba)					0					0	0
OBITELJSKA ULAZNICA (broj osoba)					0					0	0
STRANI TURISTI (pojedinačno i grupno)					0					0	0
BESPLATAN ULAZ (od ukupnog broja)					0					70	70
UKUPNO:	0	500	78	0	578	70		0	0	70	648
ukupno: 500 posjetitelja	Izložba: Akademijina palača u slikovnim izvorima, Zagreb, javni prostor Zrinjevca i Strossmayerova trga, 9. - 15. studenoga 2023.										
ukupno: 78 posjetitelja	Izložba: Izbor iz fundusa Strossmayerove galerije starih majstora HAZU, Osijek, Muzej likovnih umjetnosti, 21. - 31. prosinca 2023. (otvorena do 7. travnja 2024.)										
ukupno: 70 posjetitelja	Edukativna djelatnost u okviru 28. EMA Za (jedno): svi za muzej pod nazivom radionice: ZAJEDNO: Škola u muzeju, muzej u Školi; Zagreb, 21., 26. travnja, 5. svibnja 2023.										

Online posjećenost hrvatskih muzeja 2023.

Online posjećenost hrvatskih muzeja i zbirki u 2023. godini - mrežne stranice								
	Online zbirke	Virtualne/online izložbe	Virtualne ture kroz muzej	Online edukativni programi (radionice, predavanja i sl.)	Online događanja uživo (otvorenja, vodstva i sl.)	Newsletter	Ostalo (upisati)	Ukupno
Mrežne stranice muzeja (upisati broj pojedinačnih posjeta)	706	476		172			882	2.236
Dizbi.HAZU: Digitalna zbirka i katalog Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti (dig.sadržaji Strossmayerove galerije starih majstora HAZU)								
Ukupno	1.171							1.171 3.407
Napomene:	Ostalo se odnosi na: Naslovnica, O nama, Aktualno, Kontakt, Publikacije, Knjižnica, Iz medija							
	Molimo unesite podatke za ona polja za koja raspolazežete podacima. Za društvene mreže ili video kanale koje nismo naveli molimo unesite naziv.							
Online posjećenost hrvatskih muzeja i zbirki u 2023. godini - društvene mreže i video kanali								
	Broj pregleda	Broj pratitelja	Broj lajkova	Broj komentara	Broj dijeljenja sadržaja	Ukupno		
Facebook		2.910	2.800					5.710
Instagram								
Twitter								
TikTok								
Ostalo – društvene mreže (upisati koja)	2.674							2.674
YouTube								
Vimeo								
Ostalo – video kanali (upisati koj)								
Ukupno	2.674	2.910	2.800					8.384
Napomene:	Ostalo - društvene mreže: Noć muzeja 2023. = 2674 posjetitelja							